

تاثیر تیمارهای IBA، تاریکی - روشنایی و زمان بر ریشه‌زائی گیاهچه‌های F12/1

گودرزی، رضا^۱ و اسلام مجیدی^۲

۱ کارشناس ارشد باغبانی دانشگاه تربیت مدرس که بر اثر جراحات ناشی از جنگ
تحمیلی به فیض شهادت نائل آمد و ۲ عضو هیئت علمی مؤسسه بیوتکنولوژی گیاهی

در حال حاضر یکی از مسائل مهم در احداث باغات میوه استفاده از پایه‌های مناسب می‌باشد. کاربرد پایه‌های رویشی با توجه به یکنواختی درختان تولیدی و همچنین القای پاکوتاهی و سایر صفات مورد نظر می‌تواند یکی از مهمترین اقدامات در احداث باغهای تجاری باشد. این پژوهش با استفاده از پایه F12/1 که یکی از پایه‌های معرفی شده و تجاری گیلاس می‌باشد صورت گرفته است. در این آزمایش از محیط کشت MS همراه با ویتامین‌های LS تغییر یافته که در آن مقدار تیمین چهار برابر گردیده بود به علاوه فلوروگلوکوسینول و هورمون IBA در دو سطح و ساکارز و آگار استفاده شد. مدت زمانی که ریز نمونه‌ها در محیط هورمون دار باقی می‌مانند و دوره‌های تاریکی و روشنایی نیز به عنوان تیمار در نظر گرفته شد، و نهایتاً داده‌های به دست آمده در قالب طرح کرت‌های خرد شده مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. نتایج مشخص نمود که درصد ریشه‌زائی در تیمار یک میلی‌گرم در لیتر نسبت به دو میلی‌گرم در لیتر IBA بیشتر بوده است و در این غلظت درصد ریشه‌زائی تحت تاثیر تاریکی و روشنایی قرار نگرفته بود در حالی که در تیمار تاریکی غلظت ۲ میلی‌گرم در لیتر IBA بهتر عکس‌العمل نشان داده است و همچنین ریزنمونه‌های رشد یافته در تاریکی علایم اتیوله شدن را نشان دادند و از وضعیت ضعیفی برخوردار بودند. تاثیر غلظت‌های IBA بر طول گیاهچه‌های تولیدی نیز دارای اختلاف معنی‌دار بوده و غلظت ۱ نسبت ۲ به میلی‌گرم در لیتر برتر بوده است. بین تیمارهای تاریکی و روشنایی نیز تفاوت معنی‌داری وجود داشت به طوری که تیمارهای تاریکی و روشنایی در غلظت یک میلی‌گرم در لیتر IBA در گروه‌های متفاوت ولی در غلظت ۲ میلی‌گرم در لیتر در یک گروه قرار می‌گرفتند، بنابراین تیمار روشنایی در غلظت یک میلی‌گرم در لیتر نسبت به سایر تیمارها برتر بوده است. بین زمانهای قرار گرفتن گیاهچه‌ها در محیط هورمون‌دار نیز تفاوت معنی‌داری مشاهده شد و مدت زمان ۴ روز در محیط هورمون‌دار نسبت به سایر تیمارها برتر بوده است. به طور کلی

نتایج این پژوهش مشخص نمود که غلظت یک میلی‌گرم IBA مدت زمان ۴ روز در معرض هورمون و روشنائی بیشترین تاثیر را در طول ریشه با تولید ساقه مناسب داشته است.